

POLSKA BEZ SMOGU

**siedem antysmogowych
zadań rządu Donalda Tuska**

**polski
alarm
smogowy**

10 listopada 2023

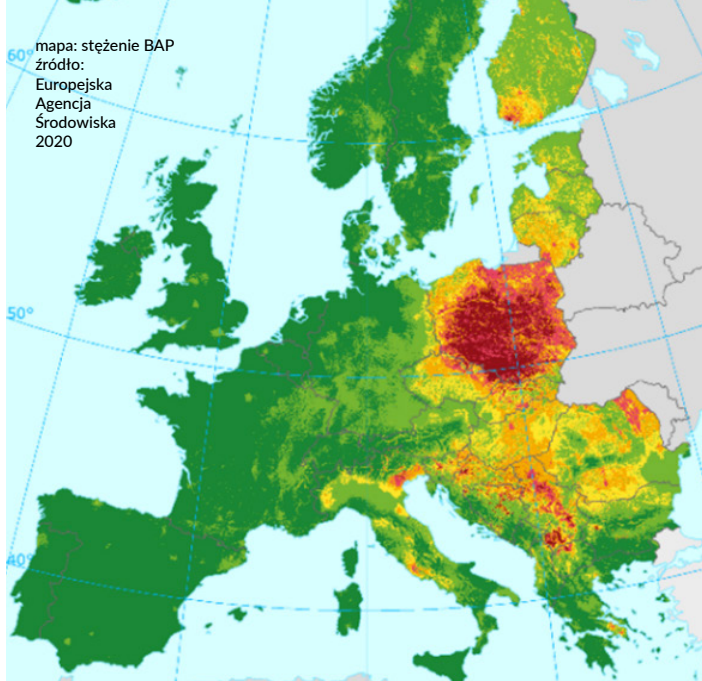
UMOWA KOALICYJNA:

"Będziemy walczyć ze smogiem m.in. poprzez przyspieszenie procesu wymiany źródeł ciepła oraz termomodernizacji"

KOALICJA OBYWATELSKA
TRZECIA DROGA (PSL I POLSKA 2050)
LEWICA

**polski
alarm
smogowy**

POLSKA SMOGOWYM LIDEREM UNII EUROPEJSKIEJ

**PONAD
40 000
PRZEDWCZESNYCH
ZGONÓW ROCZNIE**

**polski
alarm
smogowy**

SIEDEM ANTYSMOGOWYCH ZADAŃ NOWEGO RZĄDU

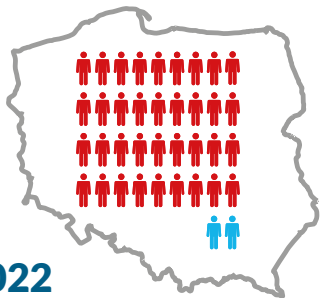
1. Finansowanie termomodernizacji budynków mieszkalnych
2. Regulacje prawne - emisja z ogrzewania budynków
3. Rozliczenia energii wspierające czyste źródła energii
4. Rozwój Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków
5. Miasta bez smogu transportowego
6. Reforma Inspekcji Ochrony Środowiska
7. Rozwój państwowego monitoringu powietrza

PAS rozpoczyna regularny monitoring działań rządu

Analizy i oceny prowadzone były przez PAS w latach 2017-2020

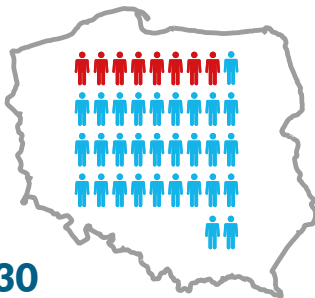
KORZYŚCI Z WDROŻENIA 7 ANTYSMOGOWYCH ZADAŃ RZĄDU

2022

czystym powietrzem

oddycha **2 mln osób**

2030

czystym powietrzem

oddycha **30 mln osób**

SPADEK
LICZBY
ZGONÓW
21 000
ROCZNIE

EUROPEJSKIE
CENTRUM
CZYSTEGO
POWIETRZA

źródło: Europejskie Centrum Czystego Powietrza,
analiza korzyści wdrożenia nowej Dyrektywy ds. jakości powietrza

polski
alarm
smogowy

ROZWÓJ PROGRAMÓW FINANSUJĄCYCH TERMOMODERNIZACJĘ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH

- **PROGRAM CZYSTE POWIETRZE**
- **PROGRAM CIEPŁE MIESZKANIE**
- **FUNDUSZ TERMOMODERNIZACJI
I REMONTÓW**

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE KONIECZNE PRZYSPIESZENIE

- **Najważniejszy program** antysmogowy – termomodernizacja i wymiana kopciuchów w budynkach jednorodzinnych
- **2,5 miliona domów** ogrzewanych “kopciuchami”
- **30% domów bez ocieplenia** (ok. 1,6 mln)
- **Niewystarczające tempo** wymiany kopciuchów i termomodernizacji domów (wymiana zajmie >15 lat)

ZAPOWIEDŹ DONALDA TUSKA

„Najbardziej efektywną formą walki ze smogiem w Polsce będzie błyskawiczna, na wielką skalę termomodernizacja (...) Mam nadzieję, że w drugiej połowie roku będziemy rekordzistami w skali Europy jeśli chodzi o tempo zmian w tej dziedzinie. „

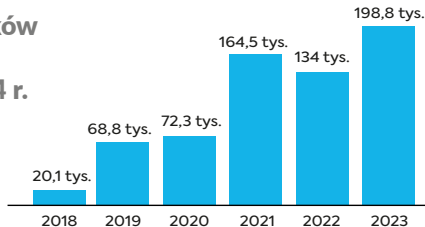
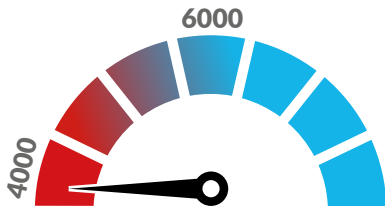

**polski
alarm
smogowy**

BAROMETR POLSKIEGO ALARMU SMOGOWEGO MARZEC '24

Średniotygodniowa liczba wniosków
na wymianę kotła powinna
przekroczyć poziom 6000 w 2024 r.

WNIOSKI
2018-2023
659 012

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE KONIECZNE REFORMY

- **Zapewnienie trwałego finansowania PCzP:**
KPO, Fundusz Spójności, ETS, obligacje PCzP
- **Sprawniejsza obsługa beneficjentów** przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska
- **Szerszy zakres wsparcia dla termomodernizacji**
(m.in. darmowy bon na audyt energetyczny)
- **Uruchomienie operatorów dla najuboższych gospodarstw domowych** w całym kraju (kompleksowe wsparcie, ochrona dla ubogich)

**polski
alarm
smogowy**

FUNDUSZ TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW, PROGRAM CIEPŁE MIESZKANIE - WSPARCIE INWESTYCJI W BUDYNKACH WIELORODZINNYCH

WSPARCIE
5 000
MLN ZŁ/R

DOMY
JEDNORODZINNE

WSPARCIE

580

MLN ZŁ/R

DOMY
WIELORODZINNE

- **Konieczne większe wsparcie**
dla budynków wielorodzinnych
- **Wsparcie budownictwa
społecznego i senioralnego**
przez Bank Gospodarstwa
Krajowego

**polski
alarm
smogowy**

WDROŻENIE REGULACJI PRAWNYCH - EMISJA Z OGRZEWANIA BUDYNKÓW

- **Normy jakości paliw** – podnieść wymagania dla węgla, wprowadzić normy dla biomasy (pelletu drzewnego)
- **Standardy emisyjne urządzeń na paliwa stałe** – m.in. dla urządzeń od 500 kW do 1 MW
- **Uchwały antysmogowe** – kluczowe przepisy. Konieczne wzmocnienie przez MKiŚ (kampanie informacyjne, zapewnienie minimalnych wymogów kontroli)
- **Wojewódzkie Programy Ochrony Powietrza**

**KONIECZNE KONTROLE
I EGZEKOWANIE PRZEPISÓW**
– INSPEKCJA HANDLOWA,
INSPEKCJA OCHRONY
ŚRODOWISKA, GMINY

**polski
alarm
smogowy**

WPROWADZENIE MECHANIZMÓW FINANSOWYCH WSPIERAJĄCYCH CZYSTE ŹRÓDŁA ENERGII

- **Wprowadzenie taryfy** dla użytkowników pomp ciepła
– zwolnionej z opłat CO₂
- **Przywrócenie korzystnych warunków rozliczeń**
dla prosumentów – unettowanie rozliczeń,
wprowadzenie ceny minimalnej

Deklaracje programu wyborczego Koalicji Obywatelskiej
oraz 100 konkretów na 100 dni (prosumenci)

**polski
alarm
smogowy**

ROZWÓJ CENTRALNEJ EWIDENCJI EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

- **Kluczowe narzędzie** identyfikacji problemu zanieczyszczeń z ogrzewania budynków
- **Wykorzystanie CEEB** do efektywnej promocji Czystego Powietrza, uchwał antysmogowych i dotarcia do najuboższych
- **Ożywienie obowiązkowych kontroli kominiarskich** – coroczne kontrole - art. 62 Prawa Budowlanego (kampania informacyjna)
- **Udostępnienie darmowych narzędzi oceny** energetycznej budynku

OGRANICZENIE SMOGU TRANSPORTOWEGO W MIASTACH

- **Fundusz czystego transportu dla miast**
tworzących strefy czystego transportu (1,4 mld zł rocznie)
- **Kontrole emisyjności pojazdów** i eliminacja procederu wycinki DPF
- **Ograniczenie napływu wysokoemisyjnych pojazdów**
do Polski – zmiana akcyzy
- **Transport publiczny w aglomeracjach** – wsparcie finansowe

SKUTECZNA KONTROLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH I PRZEDSIĘBIORCÓW – REFORMA INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA

- **Koniec „kontroli z zapowiedzią”** - słabo działająca Inspekcja Ochrony Środowiska musi być zreformowana.
- **Stop bezbronności - gwarancja dla obywateli dostępu do natychmiastowej reakcji służb ochrony środowiska** w przypadku niekontrolowanych emisji do powietrza (tysiące mniejszych i większych zakładów produkcyjnych i usługowych spala bezprawnie niebezpieczne substancje powodując toksyczne zanieczyszczania).

polski
alarm
smogowy

POMIAR SMOGU – WZMOCNIENIE PAŃSTWOWEGO MONITORINGU POWIETRZA

- **Obecnie 287 stacji mierzących pył zawieszony** – powinno być co najmniej **400** (brak stacji pomiarowych w Polsce powiatowej)
- **Zaledwie 20 stacji mierzących zanieczyszczenia komunikacyjne** – powinno być przynajmniej **100**
- **Koniec z praktykami „stłucz termometr gorączki nie będzie”** (Sucha Beskidzka, Nowy Targ) – ważna jest ciągłość pomiarów
- **Zniesienie obowiązku pozwoleń na budowę dla stacji PMŚ** (tak jak stacje IMGW)

polski
alarm
smogowy

SIEDEM ANTYSMOGOWYCH ZADAŃ NOWEGO RZĄDU

7 antysmogowych zadań dla rządu, które prezentuje Polski Alarm Smogowy to lista kluczowych działań, które powinien podjąć rząd, aby skutecznie wypełnić obietnice walki ze smogiem zawarte w umowie koalicyjnej. Bez pełnej realizacji tych zadań nie osiągniemy celu jakim jest czyste powietrze.

7 antysmogowych zadań kierowanych jest do całego rządu premiera Donalda Tuska, a w szczególności do Ministra Klimatu i Środowiska Pauliny Hennig-Kloski, która odpowiada za ochronę powietrza. Dla skutecznej walki ze smogiem jest jednak potrzebne zaangażowanie innych ministrów – funduszy, finansów, polityki społecznej czy zdrowia.

SIEDEM ANTYSMOGOWYCH ZADAŃ NOWEGO RZĄDU

Mimo znaczącej poprawy jakości powietrza w ostatnich latach Polska wciąż pozostaje najbardziej zanieczyszczonym krajem w Unii Europejskiej. Każdego roku z powodu smogu przedwcześnie umiera 40 tysięcy Polek i Polaków. Główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza w Polsce jest spalanie węgla i drewna w przestarzałych kotłach i piecach. Te źródła odpowiadają za ponad 80% emisji pyłu czy rakotwórczego benzo[a]pirenu. W większych miastach problem stanowi również transport samochodowy, który jest głównym źródłem emisji tlenków azotu.

SIEDEM ANTYSMOGOWYCH ZADAŃ NOWEGO RZĄDU

Prezentujemy listę siedmiu antysmogowych działań rządu w zwalczaniu kluczowych źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania domów, transportu i zakładów przemysłowych. Podobnie jak w poprzednich latach Polski Alarm Smogowy będzie dokonywał okresowych ocen (dwa razy w roku) postępów w ich realizacji. Pierwsza ocena planowana jest na październik 2024.

KORZYŚCI Z WDROŻENIA 7 ANTYSMOGOWYCH ZADAŃ RZĄDU

Realizacja 7 antysmogowych zadań pozwoli na znaczącą poprawę jakości powietrza w Polsce. W jej wyniku populacja oddychająca czystym powietrzem w naszym kraju zwiększy się z 2 milionów obecnie do 30 milionów, a liczba przedwczesnych zgonów powodowanych zanieczyszczeniem powietrza zmniejszy się przynajmniej o 21 tys. każdego roku.

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE KONIECZNE PRZYSPIESZENIE

Program Czyste Powietrze to kluczowy program antysmogowy w Polsce. Dzięki niemu możliwa jest wymiana kopciuchów i termomodernizacja domów jednorodzinnych. W poprzednich latach program słusznie był krytykowany przez opozycję za zbyt wolne tempo wdrażania. Do wymiany wciąż mamy 2,5 miliona kopciuchów w polskich domach. 30% domów nie posiada żadnego ocieplenia, a dalsze 30% jest ocieplona niewystarczająco, co prowadzi do marnotrawstwa dużej ilości energii. Jeśli nie chcemy czekać wiele lat na czyste powietrze program musi przyspieszyć.

BAROMETR POLSKIEGO ALARMU SMOGOWEGO MARZEC '24

W 2023 r. średniotygodniowo do Czystego Powietrza składano 4200 wniosków. Żeby znacząco przyspieszyć walkę ze smogiem liczba wniosków na wymianę kotła powinna wzrosnąć przynajmniej do poziomu 6000. Żeby wszyscy obywatele mogli na bieżąco obserwować i oceniać stan realizacji programu uruchamiamy na stronie [www Polskiego Alarmu Smogowego](http://www.PolskiegoAlarmuSmogowego.pl) „Barometr Czystego Powietrza” – w którym każdego tygodnia będziemy porównywać liczbę składanych wniosków ze średnią liczbą wniosków składanych w poprzednim roku. Wierzimy, że taki barometr będzie również stanowił zachętę do wprowadzania niezbędnych reform w programie, które umożliwią osiągnięcie odpowiedniej skali interwencji.

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE KONIECZNE REFORMY

- 1. Należy stworzyć plan finansowania Programu Czyste Powietrze**, zarówno w krótkim i średnim terminie. Sytuacja utraty płynności finansowej, jaka ostatnio miała miejsce, nie powinna się już nigdy powtórzyć bo podważa zaufanie do programu. Źródła finansowania PCzP to nie tylko Krajowy Plan Odbudowy czy Fundusz Spójności - te środki są niewystarczające. Należy już teraz myśleć o kolejnych źródłach finansowania programu, gdyż będą one wkrótce potrzebne - ETS, Fundusz Modernizacyjny czy emisja obligacji Czyste Powietrze.
- 2. Program Czyste Powietrze wymaga pilnych reform.** Obecnie instytucje wdrażające program (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska) zamiast koncentrować się na reformach zajmują się "gaszeniem pożaru" jakim jest kryzys finansowy w finansowaniu programu.
- 3. Niezmiernie ważne jest usprawnienie obsługi beneficjentów** przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska, tak aby rozliczanie wniosków zajmowało mniej czasu i było mniej uciążliwe dla beneficjentów.

FUNDUSZ TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW, PROGRAM CIEPŁE MIESZKANIE - WSPARCIE INWESTYCJI W BUDYNKACH WIELORODZINNYCH

Wprawdzie budynki wielorodzinne stanowią mniejsze obciążenie dla jakości powietrza niż budownictwo jednorodzinne, to tam znajduje się istotny zasób źródeł ogrzewania wykorzystujący paliwa stałe (węgiel lub drewno). Szacujemy, że takich lokali/mieszkań jest w Polsce około miliona. Dlatego też tak istotne znaczenie ma program Ciepłe Mieszkanie, którego założeniem jest eliminacja niskiej emisji w zasobie wielorodzinnym. Program ten należy w dalszym ciągu rozwijać, umożliwiając bezpośrednie korzystanie z niego również gminom zarządzającym zasobem komunalnym (obecnie wnioski mogą składać jedynie mieszkańcy tych lokali).

Jednocześnie należałoby rozwijać wsparcie z Funduszu Termomodernizacji i Remontów (dotacje połączone z kredytem BGK) pobudzając inwestycje w efektywność energetyczną budynków wielorodzinnych. Na działania tego funduszu przeznaczono niewspółmiernie małe środki w stosunku do programów wsparcia w budownictwie jednorodzinny (jest to kwota 80 mln zł na 2024 r.)

WDROŻENIE REGULACJI PRAWNYCH - EMISJA Z OGRZEWANIA BUDYNKÓW

Bez regulacji prawnych nie ma możliwości skutecznego zwalczania problemu niskiej emisji. Brak wdrożenia i egzekwowania tych regulacji znacząco osłabia efekty programów finansowych tj. Czyste Powietrze. Dlatego też apelujemy do rządu o jak najszybsze działania, które umożliwią efektywne wdrażanie regulacji w zakresie norm jakości paliw stałych (węgla i biomasy), standardów emisyjnych dla urządzeń grzewczych oraz uchwał antysmogowych i programów ochrony powietrza.

JAKOŚĆ PALIW STAŁYCH

Należy zastrzyć wymagania jakościowe dla węgla (chodzi przede wszystkim o zmniejszenie zawartości siarki, popiołu i wilgoci w węglu spalonym w gospodarstwach domowych) oraz wprowadzić obowiązkowe normy dla pelletu drzewnego. Kotły na pellet są popularnym rozwiązaniem grzewczym, dotowanym z Programu Czyste Powietrze, wciąż jednak paliwo do nich nie jest objęte obowiązkowymi wymaganiami jakościowymi. Inspekcja Handlowa powinna prowadzić regularne kontrole jakości paliw dostępnych na rynku, aby zapewnić przestrzeganie wymogów jakościowych.

EMISYJNOŚĆ URZĄDZEŃ

Urządzenia mniejszej mocy spalające węgiel i biomasę (np. kotły czy kominki użytkowane w domach) są obecnie objęte wymogami emisyjnymi, które określają ile zanieczyszczeń urządzenia te mogą maksymalnie emitować. Inspekcja Handlowa powinna prowadzić regularne kontrole, czy rzeczywiście sprzedawane na polskim rynku urządzenia spełniają te wymogi. Oprócz tego należy podobnymi wymogami objąć urządzenia większe (między 500 kW a 1 MW), wykorzystywane na przykład w mniejszych zakładach przemysłowych. Obecnie nie są one objęte żadnymi wymogami emisyjnymi.

WPROWADZENIE I WDROŻENIE REGULACJI PRAWNYCH – EMISJA Z OGRZEWANIA BUDYNKÓW

UCHWAŁY ANTYSMOGOWE

Uchwały antysmogowe, przyjmowane na poziomie regionalnym, stanowią podstawę przepisów antysmogowych. Określają one daty, od których nie będzie można już użytkować kotłów, które nie spełniają wymogów emisyjnych, tzw. „kopciuchów”. MKiŚ musi jednak znacznie mocniej wspierać wdrażanie tych aktów prawnych. Konieczne jest wzmocnienie kontroli przestrzegania tych przepisów – w wielu gminach taka kontrola praktycznie nie istnieje. Na poziomie centralnym należy wprowadzić minimalne wymogi w zakresie kontroli przestrzegania uchwał antysmogowych, które będą obowiązywać gminy. Potrzebne jest też wsparcie dla kampanii informacyjnych i edukacyjnych. Należy również podnieść maksymalny mandat za spalanie odpadów i brak przestrzegania uchwały antysmogowej, z 500 zł do 1000 zł

PROGRAMY OCHRONY POWIETRZA

Kolejnymi ważnymi dokumentami z poziomu regionalnego są programy ochrony powietrza, które określają obowiązki gmin w danym województwie w zakresie ochrony powietrza. Niestety obowiązki te są często przez gminy lekceważone. MKiŚ powinno zapewnić, że wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska będą regularnie kontrolować gminy pod kątem wdrażania obowiązków określonych w POPach. Obecnie w większości województw kontrole te są rzadkie i często sprowadzają się jedynie do spełnienia wymogów formalnych.

WPROWADZENIE MECHANIZMÓW FINANSOWYCH WSPIERAJĄCYCH CZYSTE ŹRÓDŁA ENERGII

Rozwiązanie problemu zanieczyszczenia powietrza powodowanego ogrzewaniem budynków nie będzie możliwe, jeśli ceny najbardziej szkodliwego paliwa będą najbardziej atrakcyjne, a ceny czystych źródeł ciepła będą wysokie i nieprzewidywalne. Po kryzysie z okresu 2022/2023, w którym cena węgla przekraczała nawet 3 000 zł za tonę (listopad 2022) ceny węgla wróciły do poziomów 1 000 - 1 500 zł za tonę. Jednocześnie znacząco pogorszyły się warunki inwestowania w pompy ciepła, które z punktu widzenia ochrony powietrza są najczystsza technologia.

Aby rozwiązać ten problem należy wprowadzić dedykowane taryfy dla użytkowników pomp ciepła, które zwolnione będą z opłat CO₂ i jednocześnie będą oferować atrakcyjniejsze stawki poza godzinami szczytu. Jednocześnie przypominamy o jednej z obietnic złożonych przez Koalicję Obywatelską, a mianowicie przywrócenie atrakcyjnych zasad rozliczeń dla prosumentów (tzw. 100 konkretów na 100 dni). W tym obszarze PAS wskazuje na konieczność wprowadzenia minimalnej ceny odkupu gwarantującej przewidywalne warunki inwestowania w przydomową fotowoltaikę.

ROZWÓJ CENTRALNEJ EWIDENCJI EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

Dzięki stworzeniu Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) po raz pierwszy pojawiła się dokładna wiedza na temat skali oraz rozmieszczenia problemu emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania budynków. CEEB daje możliwość prowadzenia bardziej efektywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Funkcjonalności CEEB nie są jeszcze w pełni wykorzystywane. PAS postuluje wykorzystanie tego narzędzia do promocji programów tj. Czyste Powietrze, docierając do określonych grup beneficjentów (np. użytkownicy “kopciuchów”) oraz do informowania o obowiązkach wynikających z uchwał antysmogowych.

Większy nacisk powinien zostać położony na realizację obowiązkowych, corocznych przeglądów kominiarskich określonych w artykule 62 Prawa Budowlanego. Na dzień dzisiejszy, od momentu wprowadzenia elektronicznych protokołów kominiarskich (09.2023) w bazie zarejestrowano jedynie 156 tys. przeglądów co stanowi zaledwie 3% budynków, które powinny taki przegląd posiadać. Mimo, iż pełne wnioski będzie można wyciągnąć dopiero za kilka miesięcy już teraz widać, że liczba gospodarstw domowych, które nie dokonują obowiązkowego przeglądu kominiarskiego jest bardzo duża. Skutkuje to nie tylko zanieczyszczeniem powietrza, ale dużą liczbą pożarów powodowanych przez nieczyszczone kominy (nawet kilkanaście tysięcy rocznie). Dlatego postulujemy dotarcie z informacją (ze strony Urzędu Nadzoru Budowlanego) o koniecznych przeglądach kominiarskich.

OGRANICZENIE SMOGU TRANSPORTOWEGO W MIASTACH

FUNDUSZ SCT

Kilka największych miast w Polsce albo już wprowadziło, albo zamierza wprowadzić strefy czystego transportu, których celem jest ograniczenie obecności w ruchu miejskim tych aut, które emitują najwięcej zanieczyszczeń. Regulacje te są niezbędne aby w największych miastach móc skutecznie obniżyć stężenia tych zanieczyszczeń, które generowane są przez ruch samochodowy (głównie w zakresie dwutlenku azotu). Rząd powinien pomóc tym miastom ustanawiając specjalny fundusz, którego środki mogłyby być wykorzystane na wsparcie zakupu niskoemisyjnych pojazdów przez przedsiębiorców oferujących przewozy osób i towarów na terenie miast tworzących SCT. Środki zasilające ten fundusz mogłyby pochodzić z funduszu dróg samorządowych (1,4 mld zł rocznie), który funkcjonuje w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska, mimo że budowa dróg nie ma nic wspólnego z ochroną środowiska czy powietrza.

KONTROLA WYCINKI DPF I EMISYJNOŚCI POJAZDÓW

Obecnie badania diagnostyczne niemal zupełnie pomijają kwestię emisji spalin. Prowadzenie pomiarów zadymienia jest najczęściej pomijane, a nawet jeśli zostanie przeprowadzone rzetelnie nie daje szansy na wykrycie niesprawności układu wydechowego (np. wyciętego filtra DPF) w nowszych pojazdach. Potrzebne jest wprowadzenie nowych procedur prowadze-

OGRANICZENIE SMOGU TRANSPORTOWEGO W MIASTACH

nia badania technicznego pojazdu, uszczegóławiające jego zasady tak, aby normy dotyczące spalin badanego pojazdu odpowiadały normie emisji Euro, którą musi on spełniać. Zmiana ta będzie również wymagać doposażenia stacji diagnostycznych w odpowiednie urządzenia – rząd powinien więc zadbać o środki, które wesprą diagnostów w tych działaniach. Jednocześnie konieczne będzie podniesienie opłat za przeprowadzenie badania technicznego - obecna stawka jest na niezmiennym poziomie od 2001 r. Jest zbyt niska aby diagnosty byli w stanie sfinansować zakup nowych urządzeń.

OGRANICZENIE NAPŁYWU WYSOKOEMISYJNYCH POJAZDÓW DO POLSKI

Niezbędne jest wprowadzenie polityki na poziomie krajowym, która ograniczyłaby napływ do Polski wysokoemisyjnych pojazdów. Rokrocznie importujemy ok. 1 mln używanych samochodów - średnia wieku tych aut systematycznie rośnie i obecnie przekracza 12 lat.auta produkowane przed 2014 r. i wyposażone w silnik Diesla zaliczają się do grupy pojazdów najsilniej zanieczyszczających powietrze. Polska powinna jak najszybciej wprowadzić politykę podatkową (podatek akcyzowy), która finansowo zniechęcałaby do importu aut z silnikami Diesla produkowanych przed 2014 r. Zahamowanie napływu takich aut silnie przyspieszy naprawę jakości powietrza w polskich miastach i będzie ogromnym ułatwieniem dla ośrodków, które podjęły wysiłek utworzenia Stref Czystego Transportu.

OGRANICZENIE SMOGU TRANSPORTOWEGO W MIASTACH

TRANSPORT PUBLICZNY W AGLOMERACJACH

Niezbędna jest modyfikacja zasad wspierania realizacji połączeń transportu publicznego poza dużymi miastami, szczególnie w metropolitalnych obszarach funkcjonalnych. Obecnie ciężar finansowania transportu na tych obszarach leży wyłącznie na barkach miasta metropolitalnego i otaczających je gmin - nie ma podstawy prawnej, która umożliwiała by sięganie po środki z tzw. funduszu pekaesowego, służącego dofinansowaniu przewozów publicznych. Obszary aglomeracyjne są na tle reszty Polski dość dobrze obsłużone przez transport zbiorowy, a jednak nie na tyle dobrze, aby możliwe było realne ograniczanie napływu samochodów do dużych polskich miast. Każdego dnia jedno na trzy auta jeżdżące po Warszawie, Krakowie czy Poznaniu to samochód osoby dojeżdżającej do miasta. Bez wsparcia finansowego rozwój transportu zbiorowego na obszarach metropolitalnych nie będzie możliwy na skalę wystarczającą do ograniczenia ruchu ulicznego i w konsekwencji obniżenia emisji spalin i innych zanieczyszczeń transportowych w ośrodkach borykających się ze złym stanem powietrza. Środki takie powinny być skierowane przynajmniej do miast, które decydują się na wprowadzenie u siebie Stref Czystego Transportu.

SKUTECZNA KONTROLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH I PRZEDSIĘBIORCÓW – REFORMA INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA

Prowadzone obecnie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontrole zakładów przemysłowych są nieskuteczne. Często wykonywane są po wcześniejszej zapowiedzi lub z bardzo dużym opóźnieniem. Dotyczy to zarówno zakładów dużych, jak i mniejszych zakładów produkcyjnych. Co więcej, monitoring emisji zanieczyszczeń często opiera się o dane przesyłane przez zakład, a nie niezależne pomiary. Te rzeczy muszą się zmienić, żeby chronić mieszkańców przed emisjami przemysłowymi. Niezbędna jest reforma Inspekcji Ochrony Środowiska, dzięki której Inspekcja stanie się prawdziwą służbą kontrolną, kontrole zakładów będą prowadzone bez zapowiedzi, a monitoring emisji zanieczyszczeń będzie regularnie weryfikowany przez niezależne pomiary Inspekcji. Wymagane jest też wzmocnienie kadrowe i doposażenie Inspekcji, aby inspektorzy mogli reagować na zgłoszenia interwencyjne dotyczące również mniejszych firm w całym regionie oraz prowadzić kontrole planowe działalności związanych z podwyższonym ryzykiem negatywnego wpływu na jakość środowiska.

POMIAR SMOGU – WZMOCNIENIE PAŃSTWOWEGO MONITORINGU POWIETRZA

Monitoring jakości powietrza w Polsce od wielu lat stoi w miejscu - dodawanie nowych stacji odbywa się bardzo sporadycznie. W wielu miejscach, szczególnie mniejszych miasteczkach czy nawet wsiach, gdzie zanieczyszczenie powietrza wciąż stanowi poważny problem brakuje pomiarów - to przekłada się na niską świadomość problemu wśród mieszkańców, a co za tym idzie mniejsze poparcie dla koniecznych reform. Obecnie funkcjonuje w Polsce 287 stacji (tzw. tła miejskiego) mierzących zanieczyszczenie pyłem zawieszonym. MKiŚ powinno przygotować plan rozwoju sieci pomiarowej i zapewnić odpowiednie fundusze na ten cel. Szczególnie należy rozwijać pomiary automatyczne - bo tylko ten rodzaj pomiarów zapewnia dostęp do danych o jakości powietrza w czasie rzeczywistym. Postulujemy zwiększenie liczby stacji monitorujących zanieczyszczenia pyłem z obecnych do 400 (do końca 2027).

Konieczny jest rozwój sieci stacji mierzących zanieczyszczenia komunikacyjne, gdyż w całym kraju jest ich zaledwie 20 a powinno być przynajmniej 100. W wielu miastach powyżej 100 tysięcy nie monitoruje się w ogóle zanieczyszczeń komunikacyjnych.

**polski
alarm
smogowy**

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE KONIECZNE REFORMY

4. Ważne jest również położenie większego nacisku na inwestycje termomodernizacyjne ograniczające zużycie energii, a tym samym rachunki za energię. Obecnie już 70% beneficjentów decyduje się na inwestycje termomodernizacyjne z czego 58% dokonuje inwestycji w tzw. kompleksową termomodernizację.

5. Należy pilnie zmodyfikować system wsparcia dla najuboższych gospodarstw domowych, gdyż w tej grupie pojawiły się największe nadużycia. Chodzi tu na przykład o oferowanie przez firmy pomp ciepła do domów, które są w fatalnym stanie energetycznym, co naraża użytkowników na potężne rachunki za energię elektryczną. W tej grupie należy jak najszybciej przejść na model operatorów - którzy oferują kompleksową obsługę gospodarstw domowych (od audytu, do wykonania i nadzoru nad pracami).

tel.: 731-764-909 | biuro@polskialarmsmogowy.pl

 [polskialarmsmogowy2015](#)

 [Polski Alarm Smogowy / Polish Smog Alert](#)

 [alarm_smogowy](#)